

ANNO 1761 d. 17 Januarii.

Politie- och Commercie - Tidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Mojor Dellig isfrån Finland, log. på Källaren Tre Kongar. — Capitaine Mäeman isfrån Drebno, log. i huset N:o 24 wid Osterlånggatan. — Capitaine Poppe isfrån Stralsund, log. på Dretters Caffe hus. — Capitaine Pollet isfrån Franka Armeen, log. på Qwarndus Källaren. — Proben Wörling och Fendrik Weidendelm, log. hos Assistenten Elman wid Norrebro. — Lieutenant Pohl, log. i huset N:o 169 wid Köpmansgatan. — Lif-Drabanten Löfne, log. i huset N:o 82 wid stora Nyggatan. — Fältschererne Lange, Reimer och Kramer isfrån Carlscrona, log. i huset N:o 39 wid Krea-gränden. — Handelsman Habicht isfrån Göteborg, log. i huset N:o 122 wid lilla Nyggatan.

I Stockholm äro isfrån den 3 Januarii till den 10 dito födde: 17 Gåsedarn, 24 Flickor barn. Wigde 12 Par, samt begrafsne 22 gamla Personer, och 38 Barn. (○) Utmärker at ingen Förtækning isfrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 3 af Håll och sting, 4 af Grässa, 5 af Lungfot, 2 af Hetsig sula, 2 af Bröst sula, 3 af Wotruet, 1 af Colique, 1 af Alderdom. De 38 Barnen äro döde: 16 af Koppor, 14 af Slag, 3 af Bröst sula, 1 af Förtöpfung, 1 af Uppkastning, 3 af Dangiswen sula.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stora kyrkan) Pigan Greta Andersdotter. — (St. Clara) Notarien Olof Herweghs Fru. — Extra Contoirs Skrifwaren Gustaf Wasch. — 5 Barn. — (St. Jacob) 2 Barn. — (Riddarsh.) (○) (Tyks Förl.) — (St. Maria) Eghwärdare Gesällen Peter Sundellus. — Hus Zimmerman Eric Berg. — 5 Barn. — (St. Catharina) Eghwärdare Gesällen Petter Hanning. — Skrifwaren Michael Strömbom. — Murgesällen Johan Lind. — Styrmannen Magnus Brandt. — Eghwärdaren Jacob Lundberg 69 år gl. — Husfru Greta Almqvist. — 14 Barn. — (Kongsholmen) Studiosus Swedellus. — Daleskarlen Eric Ohlson. — Enkan Greta Poukar. — 4 Barn. — (Ladugårsländ.) Hans Excellens, Nils-Nådet Högwärdarne Herr Gersfrö Anthon Johan Wrangels Fru, Gersfröinnan Högwärdarna Fru Anna Sophia Spens 75 år gl. — Zimmermans Enkan Elisabeth Nordström 60 gl. — Tråghädmästare Gesällen Johan Eklund. — 1 Barn. — (St. Olof) 2 Barn. — (St. Johannes) Enkan Anna Hoffström. — Dito Brita Smidberg. — Dito Margareta Kistman 71 år gl. — 2 Barn. — (Barnhuset) 2 Barn. — (Danviks Förl.) — (Skeppsh.) 1 Barn. — (Liljeswärdske Reg.tet) — (Sabbatsbergs Gate tighus) Postaren Magnus Löberg 61 år gl. — Enkan Christina Ödberm.

Utskällige Långöreller.

På Kongsholmen uti Qwartern Aplet under N:o 62 är en Trågårdstomt 8 fet och egen grund, af 1502 quadrat alnar, med tillräckligt drifhus och fructbrände trån samt bussar till salu. Eller jemt en Trågård bredwid, med all nödig Trågårdst redskap och rum för Trågårdsmästaren, at ackradera; samt för en Fabrique, en stor Sal 27 alnar lång, 11 och en half aln bred, utom några Kamrar och Kåstare dertil, at hyra; hwat som underättelse sås på Casfontis Caffehus wid Jörn torget.

De som weta sig hafwa med oss. Commerceraren And. Hedmanson i Skettiden, hafst några illquide räkningar, eller eljest af tock Sterbhus, förmena sig hafwa något at fordra, eller till det samma äro skyldige, bebagade ju för det heldre, och sist innoan en Månad isfrån thenna Långörelse, sig throm uti Sterbhuset anmäla.

Uti huset N:o 118 på Kimsa gatan hos Bergman, finnes godt hembryggare öl. Föreliden Torsoeg som war den 14 Julius, är på Norrmalm och Trågårdsgatan upptagit at porgrå stekade Fingervantar, med blått Regarn under kragarne; den som wet sig wata rättisägaren kan dem igen få på Horns gatan i huset N:o 12.

Et par wæder Wagns bñst är till solu; hworem underträttelse sñs hos Hof-mästaren
Martinez wid Drottninge gatan i börshuset wid Betas gränden N:o 28.

Uti West-tidningen N:o 3 sñs indet at den som skundat hwa Stad: Byggghuset beha-
gade förr gbra sig underkunnig hos Wessfogaren Carl Koch wid Vadare-Torget dertf Contra-
cti Rude kunne betes: dock emedan denne Immitation är ogrundad, alls låder nu mederhö-
rande till underträttelse, at så wäl Fisk- som Fyris-Contract på nämnde Egendom kan slut-
as med råttia Hus-ägaren, Coopwærdie Capitaten Magnus Abström, hordes uti den så kalla-
de Penmanska Ägendomen på Kongsholmen, och sñs äjwen underträttelse dertom uti Gamlins
Coffebud i Tschingunt.

Ell nästa lördag kommer den urreå Kongl. Diurgården för detta så kallade Goderbagaten
Turos ärd at uthyras; samma gbra är i anjende till det wärlöslagna situation ganska hettlig
till wårdshus. Likaledes blifwer till nästa lördag uti huset N:o 113 wid Horns gatan tillfällige
wåningsstram at hwa: så som och hela gården N:o 63 i börnet af Botas- och Slinnarwits ga-
tan. Äjwen uti uti saden wid Dschillinggatan uti husen N:o 142 och 149 blifwer äjwen åte-
stilla: hwarum at hwa; u-ö-trättelse kan behållas hos Coopwærdie Capitaten Magnus Ab-
ström hordes uti för detta så kallade Penmanska Ägendomen på Kongsholmen, såsom ed uti
Gamlins Coffebud i Tschingunt och Sölnedogår uti N:o 12 till 1.

Utur et hus på Drottninge gatan är den 10 huset om återwiddagen hordet uti en för grå
Nådes kappa helt ny med ärmor, 2-st Gormolin råda Sammens samt en stor stor af samma
slåde och Samelgarns wållnuta Inppat af samma lår, in rad Inoppkl på lös klaf på hals-
wa lappan, dwer alt forrad med fint Schaleng: den som em samma lappkl kan gifwa nå-
gon underträttelse, gifwe det tillkåna i Wijs Gollåda på stora Nygatan, omast sñs blifwa
bederligen förskyllt.

Den 7 nästkommande Februari blifwer genom Auction till den wärlöslagna indet, stora
Brunetors halst Mantal Frälse, belågt uti Skaraborgs Lån Kinna Herdinge Härad och Råd-
ty församling uti Gistingswærdie gården Källängen, äjwen därstädes belågt.

Den 6 i samma månad blifwer uti Woume Gistingswærdie gård äjwen genom Auction för-
skyllt Olaf Swen gbra Dragam et Mantal Frälse, och i Rantors et ättwærdie hemman Fräl-
se bågar i Skaraborgs Lån, Barnhärad, det födra i Eskås och det senare i Nyda försam-
ling.

En Wälnare gift, som wäl förskyllt at handtera Wättnemarnar eller andra, skundat id-
gendet och är nu ledig at denna lösa tillkåna; underträttelse sñs i Kyrkheden i hö. ut af Wäster Sa-
mueli gård wid Drottninge gatan.

Om någon Eråglösdöring, Kokerka och Wäpnerka, som är förädd med gods Orlofs
Sedlar, skulle hafwa lust at i Wäster resa till Penmanen och toga hem därstädes emst gods wil-
for; så samma de därom så wärdte underträttelse i huset N:o 38 på Wästerlånggatan 2-st trap-
por up, Hållgator och Firdagat emellan 12 och 1.

Directionen af Köliäres Koppwærdie har förmodat, det en hwar delägare, till söjt af före-
stede kundgivedelser, skolat hawwa Infannit sig med de wid sammankomsterne faststälte Samnåns-
Kotter: Wen, som sådant af en del blifwit efterst, ty förantlåtes Directionen, at därmedelst
å nyo och sluteligen kundgöra, at, i fall de, som weta sig böra göra dylika infättningar,
ej innan nästkommande Februarii Månads slut, sig dermed hos Directionen infinna, de sederme-
ta blifwa förskyllige af allan rätt och talan, och det i sidd af Lag och Wolags Reglor.

Prænumeration på dese Weekblad samt Politie och Commerce-Tidningarne är efter wanlige
hæten 9 dal. löpp-mt för innevarande år, och emottages i Kongl. Tryckerie-Boden. Om så
Prænumranteerne ihörda utan betalning det som de kunna gifwa at awertera om, allenast at Ne-
stlaarne ej äro långa.

Den wanlige Prænumeration på Wæster-Trycket uti Kongl. Tryckeriet ser de utkommande Kongl.
Förordningar och andre Acta Publica, med hwad mera som derstädes för Kongl. Tryckeriets
räkning uplägges, emottages i samma Tryckerie för innevarande år med 36 dal. löpp-mt på
tryckpapper och 45 dal. dito mynt på skripapper.

På Riksdags-Tidningarne för innevarande Riksdag, emottages i Kongl. Tryckerie-Boden
ut denna månads slut Prænumeration N:o dal. löpp-mt för de första 50 Numera, och hwad
dese Tidningar mer i Trycket kunna utgöra betales sedan i proportion: blifwande ej flere
Exemplar trycke än prænumranteer sig annåla.

Af Kongl. Tryckeriet är utkommit:

Riksdags-Tidningen N:o 6.

Fortättning af Förteckningen på Rikens högl. Ständers Deputationer wid innevarande
Riksdag eller Lit. B.

Stockholms Nefoblad.

Torsdagen den 24 Januarii. 1761.

Lärda Saker, och Rön.

Är insändt:

Beskrifning på Figusler = Thee.

Tager man färsta Figusler blad (Figustrum vulgare) och rostas dem uti en jernpanna, till de komma i full svettning, och sedan låter dem torka, samt derefter inpackas dem uti bleck och blodosor, som väl tillståpte förvaras öfver året; så har man et Thee, som i smak mycket nära lifnar Ebinesiska gröna Theet. Vill man också härva, at bladen skola lifna Thee; så tullas man dem allena mellan händern, under det de torkas, då de så sig utbopa äfven som Thee.

Detta Figusler Thee är befunnit vara mycket sundt och hälsosamt, det drifwer väl af och gifwer stundom en lindrig öfning: om detta Thee ej skulle lust brukas till daglig dryck, såsom Thee de Bou; så wil man tro, at det wid andra tillfällen, i wiska passioner, med större fördel skal kunna nyttias.

Jag har trodt mig böra meddela det almänna detta rön, på det Herrar Medici och Botanici måtte häraf få anledning, at närmare undersöka och utforska Figusler buskens egenskaper och natur: ty det är onöckelig, at den äger mycken för sig ännu obekant och fördold kraft, och kanske förtiente rum ibland de afuete värtter.

M. G. H.

Eftaledes är insändt:

Ut på den, i Nefobladet N:o 2 utgiffne frågan, angående något slags wid proportion Åker och ång emellan, lämna sådant svar, som kunde vara hela almängden till nytta, lärre Hr. Watrelot själv täckas sinna vara et ämne af mycken widlyftighet; hållt hwarje orts behöfvet, jordmoner, hushållsätt, med många flere omskändigheter, som oändeligen variera, måste bliwa den grund, hwaruppå et sådant svar bör vara fötadt, så vida deras pålitelig underretelse till efterföljd skal kunna hämtas. Icke desto mindre låter aluångheten härutinnan sig behöfligt nöje, när det jemte Capittlet af den Rönsmåling, hwaraf de tre Theoretiska Capittlen redan blifwit med wälbehag ansedde, blinnet komma i dageljust, då hwar och en hushållare, som äger tillräckelig utskifnings gäfwa, ej widare låter behöfwa förtråga sig om sin jords förnuftigaste inretning, eller sättet, at den samma till högsta möjliga nytta användas: Atminstone låra så sådana Casus gifwas, som ju deruti torde sinna deras lif, jemte nödig anledning för läsaren, at deras göra behöfelig tillämpning. Emedelstid är öfvermåligt, at detta ämne är af högsta wigt, hållt när i öfwerwägande taget, huru många hundrade tusende dalet gård och årligen gå utur Riket, blott igenom en enda liten och fördragtelig handels gren, lag menar Ost; oberäknot de öfrige delar af en i högsta måtton, hos oss wanwärdad woffaps fögel, och sådant allt förmedelst en i wana grundad misfråkning om rätta proportion åker och ång emellan. Stockholm den 24 Januarii 1761.

Höwen är insändt:

Uti Stockholms weskblad N:o 40, utgånwit den 4 Octobr. Innewakande är, berättas om et slags Matkar, Dubbor eller Bobbor kallade, til hwilkas utdöande begäres underättelse. Ly som efter beställningen these likna mycket the här i Capolar besintelige Torokaner, där jag funnit min skyldighet fordra, at til almänhetens tjenst gifwa wid hand-n på hwad sätt Torokanerne blifwit hos mig utdöde, så at på många år aldrig en enda, af många tusende, som sörat funnos, warit til synandes. Men innan jag skrider til bote medlet, anser jag nödigt at förse beskrifwa Torokanerne, the äro stora som toradystlar, men icke så höga, ei heller hafwa the så hårdt skal, äro något spetsige på bägge ändarne samt hafwa långa ben; lå the äro stilla, så benen ut äre bägge sidorne, the springa gansta geswindt, och hafwa sit tilbåld uti hålur på portis ug-marne, äro het swarta til färgen; Men så stundom kinnet af sig, så the äro frit wolta, hwilket betydter regn eller töwäder, dock krypa the then tiden gansta sållan fram; om nätterne eller så snart det warder mörkt och tykt i husen, är thesas egentliga matoderings tid, men försumma ei heller sådant om dagen emär tillfälle gifwos, the hålla til godo allahanda slags motwaror; Men i spinnebet samla the sig kring degbyttor, och gnaga then torfede degen af bräddarne, krypa och wp i greptorne hwar som någre geutor qwar blifwit, rofwor och allahanda söta rötter, i spinnebet stekta försnä the ei heller, och kunna the somma år säcker hos någon resande, så försumma the ei at göra sig god dar, the tillöga och resande stor olägenhet, i ty the krypa in i tassorne, gnaga hål på kläderne samt narwen af stöfwel skafsen som äro af Swenskt läder, men stona jufer och Nyssa saffianer; The låra och måsan iskan knutar och wäggstörne så dagen lyser igenom, hwaraf ågarne förorsakas mycken harm.

Med en kala tillredd af råg eller kornmjöl uti rått skarll kallaka knäddad, och gräddad som annat bröd, samt sedan thet blifwit swelt, sätt them til rof u. på spishällen, hwarest the hade bästa tillfället at föråra then flere nätter årad, äro the hos mig utdöde. Men härmed döer observeras at intet annan mat fast mindre watsn eller dricka är til hands, ty så the dricka, bitles thet icke.

Med rötternes of the hwita och gula sidockorne lagdetil bett, säger några sig hafwa fördrifwit thenna odyra.

Andra hafwa och utrotat dem med stekta flugu swampar som blifwit öfwerstrufna med sött grädda; Men these äro farlige för faktör. Wöds och råttor dö äriwen af thenna rått.

Et proberat medel är äriwen thet, at låta rummet eller huset thet thenna odyra fins, uti starkaste winter kölden så obehödt, så the af kölden förswinna, ty thesa djur äro gansta rädda för köld, hwarförde finsta ordstämnet lyder, han on arka wilna cuin taracka, thet är: han är rädder för kölden som en Torokan.

NB. Om nu the omsörmate Dubbor eller Bobbor äro the samma som Torokanerne, eller och äga någon gemenskap med hwarandras naturer, så kan these botemedel försökas, jag hoppas thet hjälper. Wälment af St. Michel den 8 November 1760.

J. C. Weber.

P.S. Sedan jag skrifwit föregående, ärhåller jag underättelse af en min vän, at han hos sig utdöet Torokanerne med thet han låtit stura en koppar littel wäl blank innqntil, och om afton häft rent watsn thet, til en krededels rymd, och ställt kittelen med watsnet thet Torokanerne måst beuskat sit tilbåld, så the krupt up i kitteln och drömt sig, hwarefter, så många som så i warit, blifwit utburna och annat watsn i stället satt til noll fänge. Härmed har han låtit fortifara flere aftnar årad, til thet ei flere framkommit, och sedan har han warit fri thet gäster.

ANNO 1761 d. 24 Januarii.

Politie- och Commercie-Sidningar.

Samt andra för Publico nyttiga esterrättelser.

Meteorologiske Observationer.

Jan.	Sl. 8. f. m.				Sl. 2. e. m.				Sl. 9. e. m.			
	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.	Bar.	Therm.	wind.	wädl.
17 b	25:5	8.u.	N.	1 mult.	25:29	10.u.	N.	1 snö.	25:53	9.u.		1 klart.
18 c	25:69	15.u.	NW.	- klart.	25:65	5.u.	NW.	2 mult.	25:55	7.u.		1 mult.
19 d	25:50	2.u.	NW.	1 mult.	25:50	2.ö.	NW.	- klart.	25:50	1.ö.		- mult.
20 e	25:50	0.	SO.	- mult.	25:53	1.ö.	SO.	- mult.	25:73	2.u.		1 mult.
21 f	25:75	1.ö.	NW.	1 mult.	25:75	3.ö.	NW.	1 mult.	25:75	4.ö.		2 mult.
22 g	25:70	0.	W.	1 mult.	25:70	3.ö.	W.	2 mult.	25:70	3.ö.		- mult.
23 h	25:65	1.ö.	NW.	1 klart.	25:65	4.ö.	NW.	- klart.	25:55	3.ö.		1 mult.

D. 20 Julimåne kl. 7 t. m.

Följande Resande äro nyligen ankomne:

Hof-Junkaren Geipensfeldt ifrån Upland, log. i huset N:o 27 wid Drottninggatan och Måster Samuels gränd. — Major von Ohlen, log. hos Kroddfrämaren Dahlgren wid stora Rytebovrinken. — Ryttmästaren Kofica ifrån Småland, log. i huset N:o 125 wid stora Nygatan. — Cornet Grunner ifrån Pommern, log. hos Sockerbagaren Halling wid Terntorget. — Bruks-Patronerne Bergquist och Strandberg ifrån Gestrifland, log. i huset N:o 23 wid Måster Samuels gränd. — Lieutenant von Schultz ifrån Warberg, log. i huset N:o 22 wid Horns gatan. — Rådsmannen Frutmejer och Philipson ifrån Vitad, log. på Källaren Riga. — Kroddfrämaren Berg ifrån Upsala, log. hos Hofaren Hulting wid Grotsgutarens gränden. — Landtmästaren Schwartz ifrån Halland, log. i huset N:o 111 wid Gaffelgränd. — Handelsman Desbrug ifrån Wismar, log. i huset N:o 99 wid Drakens gränd. — Uppsyningsman Håggren ifrån Skåneborg, log. i St. Mariä församlingss Capellans hus wid St. Pauls gatan. — Uppsyningsman Strandberg ifrån Marstrand, log. hos Kammer Rube i Dverfven Bar. Pekkens hus. — Strand-Mästarin Borgman ifrån Hland, log. i huset N:o 63 wid Profos gatan och Ladugårds landet.

I Stockholm äro ifrån den 10 Januarii till den 17 dito födde: 19 Gåbedarn, 17 Fildesbarn. Wigde 5 Bar, samt begrafne 18 gamla Personer, och 32 Barn. (0) Utmärker at ingen Förtäckning ifrån den Församlingen inkommit.

De gamle Personer äro döde: 2 af Slag, 5 af Alderdom, 1 af Dångifwen siuka, 5 af Lungfot, 2 af Wattusot, 1 af Stenpassion, 2 af Hetsig siuka. De 32 Barnen äro döde: 13 af Koppor, 4 af Dångifwen siuka, 1 Dödsödt, 9 af Slag, 1 af Slideblugg, 2 af Bröst siuka, 1 af Inwärtas siuka, 1 af Sandwärt, 1 af Hetsig siuka.

Namnen på de döde gamle Personer äro:

(Stor kyrkan) 4 Barn. — (St. Clara) Hofrätts-Mädet Wälborne Lars von Stodenström 66 år gl. — Jungfru Magdalena Claren 75 år gl. — 6 Barn. — (St. Jacob) Lands-Risicalen Carl Wulmen 75 år gl. — Pöparen Johan Adolph Widen. — 1 Barn. — (Riddareh.) Gullsmids Enkan Anna Mejer 75 år gl. — Jungfru Maria Hults hammar. — (Tyska Förs.) 2 Barn. — (St. Maria) Stenbaggate Drängen Johan Nyman. — Timmerman Pär Lindquists hustru. — Besökare Enkan Oreta Nilsson. — 6 Barn. — (St. Catharina) Enkan Catharina Wald 75 år gl. — Bryggaren Isaac Wackman. — Kammarare Alderman Peter Hult 62 år gl. — Skiepparen Olof Westberg 86 år gl. — Sidmans Enkan Sigrid Nilmberg. — 4 Barn. — (Kongsholmen) Bokhållaren

